

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Vti certamina difficultates variæ Deo seruire inchoantibus obusniunt, &
quonam pacto quisque Dei sernus Domino Deo suo fidelis consistere
debeat. Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

Vti certamina difficultatesque variæ Deo seruire inchoantibus obueniunt, & quonam pacto quisque Dei seruus Domino Deo suo fidelis consistere debeat. Cap. II.

Interrogatus Dominus, si pauci sunt qui saluantur, respōdit: *Contendite intrare per angustam portam, quia dico vobis, multi querent intrare, & non poterunt:* & hoc propter eorum desidiam, vt patet in tribus generibus seruorum infidelium, de quibus iam dictum est. Nimirum cum intrare volentibus indicitur labor continuus, & conflictus quotidianus, qui sine magna animi industria & diligentia suppeditari non potest, vt verificetur illud Iob: *Militia est vita hominis super terram.* In cuius figura diuturna fuerat concertatio inter domum Dauid & Saul, quia spiritus & caro sibi inuicem aduersantur. Et hinc spiritui nostro quotidianæ decertationes incumbunt, & prælia, à timore nocturno, à sagitta volante in die, à negotio per ambulante in tenebris, ab incursu & demonio meridiano. Parauerunt, inquit, sagittas suas in pharetra, vt sagittent in obsiduro rektos corde. Insuper narrauerunt, vt absconderent laqueos, dixerunt: *Quis videbit eos?* Denique tempestas ingruit à quatuor ventis cæli qui sunt, Spes, timor, gaudium, & mœror. *Ignis* etiam & grando nix, glacies, spiritus procellarum, & omnia simul contra miserum coniurasse videntur. Quod si liceat aliquando vel modicam in lucem respirare miserationum Domini, ac in animi tranquillitatem dulcedinemque tenuissimæ deuotionis, ne penitus in via deficiat, vel in laboribus succumbat: fateor vobis, quia felix hora, sed breuis mora. Rursumque patent insidias, premunt angustias, foris pugnae, intus timores. Tu ergo serue Dei, qui fidelis inueniri desideras, insurge, & toto conamine in prophetas Baal aciem instrue, & audacter interfice, ne interficiaris à Domino. *Consecra manus tuas, vt benedictionem consequi merearis æterni Sacerdotis.* Vnde contra tres hostes prædictos, acies belli spiritualis præcipue dirigi debet, scilicet contra negligentiam, concupiscentiam, & nequitiam. Nam strenuitas, quæ est quidam animi vigor, excutiens omnem negligentiam, & dispones ad faciendum opera virtuosa vigilanter & eleganter, contra primum hostem emittenda est. Seueritas autem, quæ est quidam vigor mentis, omnem restringens concupiscentiam, atque ad austeritatis habitans amorem, secundum hostem debellare consuecat. Benignitas denique, quæ est quidam animi dulcor, omnem excludens amaritudinem

Pppp 2 & ne-

Servi fideles foris stantes.

Philip. 2.

Divisio cordis.

Non ita dicitur servus, ut etiam non sint amici; sed in comparatione aliorum.
Ioan. 15.

& nequitiam, & habitans ad benevolentiam, tolerantiam, & integram laetitiam, hostem tertium potenti virtute deuincat, vt sic veluti verus amicus Dei *superius* ascendat. Quarto sunt quidam hanc invitationem recipientes, quasi serui fideles in gaudium Domini sui constituendi. Qui praeligant in omnibus diuinis obedire mandatis & Ecclesiasticis institutis, se ipsos exercitantes in bonis moribus & virtutibus, ac exercitijs actiuae vitae, *non quasi sum quarentes, sed quae Iesu Christi*. Veruntamen, quia in operibus actiuae vitae perfectionem vniuersam constituunt, ideo necdum eos ad interiora Dominus introducit, sed eos foris relinquit exterioribus implicandos, vt sibi suaeque familiae iugiter in omni obsequio exteriorum exercitiorum sint fideles. Quia gratiam suam & opem Deus elargitur, secundum vniuersumque fidelis aptitudinem & operam, vel in exterioribus virtutum operibus, vel in interioribus dilectionis exercitijs. Vnde nemo potest interna vltare exercitia vel sentire, nisi prius Deo sit totus & totaliter applicatus. Quamdiu namque corde diuisus & distractus fuerit, tandem effusus & instabilis animo permanebit, & a passionibus naturalibus, quae adhuc in eo viuunt, facile commouebitur. Et quamuis viuendo Dei mandata teneat; minimè tamen intrinsecus illuminatur, nec quid sit internum exercitium, vel quomodo fieri debeat, eruditur: contentus in eo, quod scit & sentit se Deum intendere, ac eius placitissimam voluntatem in omnibus velle perficere. Nam quia se sentit in intentione non fictum, & in diuino seruitio fidelem, in his sibi complacet, & videntur ei exteriora opera virtuosa, facta cum intentione recta, esse sanctiora & utiliora, qualibet exercitatione interna, quia vitae modum extroeuertentem auxilio diuino praelegit: & ideo non agit frequentat exteriora opera cum discretionem, quam Deum, propter quem operatur, cum intima dilectione. Et haec est causa potissima, cur in eius corde magis depicta sunt & versantur opera, quae perficit, quam ipse Deus, propter quem agit. Hinc nimirum actiuus remanet, & exterioribus deditus, nec est aptus satisfacere consilijs dominicis, eò quod eius exercitium est potius externum quam internum, sensuale quam spirituale. Sicque adhuc tanquam seruus à diuina familiaritate remanet alienus, quia *nescit quid faciat Dominus eius* in interiori operatione animae, quod vtrique praesentiunt amici Dei; quibus ait in Euangel. *Iam non dicam vos seruos, quia seruus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos, quia omnia quae audiu à Patre meo, nota fe-*

an feci vobis. Et ideo multi rudes ad exteriora conuersi, de spiritualibus in experti, semper interno arguunt & iudicant, veluti otio vacantes: sicut Martha de Maria conqueratur, quod in obsequio tam sancto, tam pio non se ministrare iuuaret. Videbatur enim ei, quod obsequio grandi & magis utilitati defrueret, & soror sua Maria velut inuili otio superflue vacaret. Sed Dominus super utranque diffinitiuam protulit sententiam, & arguit Martham, non de suo ministerio, quod utique bonum erat, sed de nimia sollicitudine, qua distenta atque distracta turbabatur: deinde laudauit Mariam de interna sua exercitatione, dicens: *Porro vnum est necessarium: & ideo Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea.* Hoc autem vnum est vniuersus amor diuinus, cui iugiter inherere est sapientia consummata. O vnum, cui nec aliquid comparari ne dicam adaequari valet in creaturis. *Maria* planè *optimam partem elegit*, cum amatoriam in Deum adhesionem suis exercitijs frequentauit. Quam partem veri amici Dei, veluti diuinorum secretorum conscij, sibi nunc etiam eligunt. Sed alteram partem & bonam elegit Martha, scilicet actiuam & exteriorem vitam, licet non adeò perfectam: quam adhuc eligunt serui fideles ob amorem Dei sui, vt & ipsi audiant in die iusta necessitatis: *Euge serue bone & fidelis, quia in paucis fusti fidelis, super multate constituam.* Qui verò perfectus in vtroque fuerit, hic beatus in facto suo erit. Quinto verò sunt quidam hanc inuitationem recipientes, vt amici Dei secreti, qui, scilicet, iugiter ante Dei conspectum cum interna exercitatione sunt erecti, licet hanc internitatem cum proprietate quadam possideant, eò quod eligunt ipsam amatoriam adhesionem pro excellentissimo, ad quod peruenire queunt aut volunt: & ideo nequaquam valent se vel opera sua pertransire in quandam otiosam nuditatem sed sui, operumque suorum imaginibus intrinsecus obuclati sunt & depicti. Quamuis autem in amatoria sua adhesionem cum Deo sentiant vnionem, in ea tamen vnione experiuntur inter se & Deum differentiam & alteritatem: quia simplex excessus in nuditatem & modipriuum ab eis incognitus est & indilectus. Et ideo sublimissimorum vita adhuc in ratione & modo permanet. Vnde licet intellectum lymphidum habeant, & omnium rationabilium virtutum discretionem, ipsa tamen simplex speculatio patenti memoria in claritate diuina permanet eis penitus incognita & occulta. Quamuis, inquam, ad Deum erectos se sentiant in vehementi dilectionis ardore,

Luc. 10.

Vnum, cui
vnicè inheret
redū, quod

Matth. 25.

Fidelitas
secretarii
imperfecti

proprietatem tamen sui retinent, nec ad nihilum in amoris vnitatem consumuntur aut comburuntur. Præterea, licet in Dei seruitio semper eligunt viuere, & æternaliter illi complacere, non tamen in Deo mori cupiunt omni proprietati spiritus, & vniuersam cum Deo gerere vitam. Denique, quamuis omne solatium, & omnem requiem de foris accidentale partipendant, Dei tamē dona & opera sua intrinseca magna reputant: consolationē & dulcedinem, quam intrinsecus sentiunt, nimis diligūt, & sic in itinere requiescunt, nec propter prægustandum summam felicitatem in amore nudo, modo carente, plene moriuntur. Et ideo licet exercere possent, & cum discretione cognoscere omnem amatoriam adhesionem, ac singulos internos ascendentes aditus, quos in conspectu Dei possibile est exerceri, remanet tamen eis ignotus excelsus ipse modo carens, ac illud opulentum deuium in amorem supereminens, ubi nunquam reperiri poterit principium, vel finis; ordo, vel modus. Nihil enim aliud amici secreti sentiunt, quam amatorium viuendum ascensum in modo: sed quomodo super omne exercitium per amorem nudum Deus in otiositate possidetur, minimè sentiunt, sed semper ascendentes sunt ad Deum in fide vera, expectantes æternam beatitudinem spe

Amici secreti Dei.

Certificatio ista est intra limites coniecturæ, vehementis tamen: ideo certificatio nis nomine & hic & infra pluries vitur auctor. Rom. 8. Filij Dei occulti. 1. Ioan. 5.

recta, anchorati in Deo charitate perfecta. Certificati tamen nō sunt de vita æterna, quia nō dum in Deo sibi ipsi & omni proprietati mortui sunt. Quod si in cunctis operibus omni proprietati renuntiarent, vniuersa spiritu nudo puroque transirent: in qua puritate sine medio agerentur à spiritu diuino, certitudinem quandam capientes, quod essent filij Dei: quia qui *spiritu Dei aguntur, filij Dei sunt.*

Sexto, sunt quidam hanc inuitationem complectentes sicut filij Dei occulti: quos utique necessarium est, non solum virtutibus viuere & vigilare, sed etiam super omnes virtutes in Deo mori & consopiri, ut felicius in eo renascantur. Pro quo sciendum est, quod licet homines cum nascuntur ex spiritu sancto tunc gratiæ filij sunt, & eorum vita virtutibus decoratur, ac vniuersa Deo contraria vincunt, secundum illud Ioan. *Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum:* hi tamen hic serui dicuntur, quia necdum in Deo stabilitos se sentiunt, nec de vita æterna certificados. Sed cum nos ipsos excedimus, & in ascensu nostro ad Deum tam simplices efficiamur, quod amor purus & nudus apprehendere nos quiverit in ipsa sublimitate sua, ubi semetipsum exercet super omne exercitium virtutum in nostra scilicet ori-

et origine, vbi spiritaliter nascimur, ibi transformamur, & in Deo nobis vniuersæque proprietati morimur, ac filij Dei occulti effici-
 mur, nouam vitam in nobis reperientes, iuxta illud Apostoli: *Mor- Mortui
 tui estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo.* Quod vt ex-
 periri mereamur in accessu nostro ad Deum, gesta e debemus nos-
 ipsos, & ante nos opera nostra, velut æternam oblationem Dei, in
 cuius præsentia cuncta deferemus, & in amore moriendo, omne crea-
 rum excedemus, vsq; in supersubstantiales Dei diuitias, & ibi Deum
 in sempiterna nostri mortificatione possidebimus. *O beati mortui,* Apocal. 14-
qui sic in Domino moriuntur, quia permanent feliciter mortui, & à se-
 ipsis in fruibilem Dei vnitatem dimersi, semper in amore de nouo-
 morientes per intractiuam superinformationem vnitatis eiusdem.
 Vnde in accessu nostro cum virtutibus ad Deum, manet Deus in no-
 bis, & ex Deo nascimur; sed in ipsa transitione nostri ac rerum om-
 nium, nos in eo manemus, & morimur. Vbi autem in amore cuncta
 transimus, omni considerationi morientes in quandam inscientiam
 & caliginositatem, ibi agimur & superinformamur ipso eterno Ver-
 bo, quod est imago Patri: ac in otiositate spiritus nostri claritatem
 incomprehensibilem accipimus, quæ nos circumplectens, perfluit
 velut aër vel stella solari claritate perfunditur. Quæ claritas est intui-
 tio quædam & speculario termini nescia. Deniq; quod sumus, aspici-
 mus: & quod aspiciamus, id ipsum sumus, versantes in lumine deiformi:
 quia vita, mens, & esse nostrum simpliciter eleuatū est, & vnitum
 veritati, quæ est Deus. Cui contemplationi semper adhæret exerci-
 tium modi nescium, id est, vita tendens in nihilū. Quia cum simplex
 radius diuinæ claritatis, in qua fundati sumus, illuxerit, continuo nos
 à nobis ipsis in ipsam superessentiam & amoris absorptionem attra-
 hit. Cui absorptioni iuge exercitium amoris modo carens adheren-
 do subsequitur: eò quòd amor otiosus esse non potest, sed scita & gu-
 stu scrutari nititur inscrutabiles diuitias in suo fundo viuentes. Et
 sic inhiare iugiter incomprehensibili, quid aliud est, quàm obnatæ
 fluuii decurrenti? cum deserri non potest, nec apprehendi. Eo care-
 re est intolerabile, consequi impossibile. Nec potest ad plenum fari,
 nec silentio penitus occultari. Nam nos ipsos inspicientes, sentimus
 spiritum Dei nos impellentem in hoc insatiabil: desiderium: sed su-
 pra nos suspicientes, percipimus Dei spiritum trahentem, & ad ni-
 hilum redigentem in ipso superessentiali amore, cui vniti sumus, &

quem rebus omnibus profundius possidemus. Hæc autem possessio est simplex quidam infinitæ profunditatis sapor omnis boni, in quo absorpti sumus in ipsam profundissimam diuinitatis tranquillitatem. Cuius rei veritatem sola docet experientia, ita quod nec ratio, nec exercitatio illud scrutari possunt, vel apprehendere. Et ideo subsequens exercitatio nostra manet erratica & modi nescia, quia bonum illud infinitum, quod gustamus, comprehendere non possumus, vel exercitio nostro attingere. Hinc in nobis pauperes sumus, & famelici, & sitibundi; in Deo verò diuites, saturi, & ebrij. In nobis operosi, in Deo ab omnibus otiosi, sicque semper manebimus, quia sine amoris exercitio Deum nunquam possidere vel retinere valemus.

Quenam impediant quemque, ne perfectionis gradum attingat.

Cap. III.

- Matth. 11. **S** Regnum celorum vim patitur, & soli violenti rapiunt illud, non immeritò admonuit nos Dominus interrogatus, si pauci sunt qui saluantur, dicens: *Contendite intrare per angustam portam, quia, dico vobis, multi querent intrare, & non poterunt:* nimirum eò quòd minimè cum omni diligentia quærunt: quibus licet adest velle naturæ, sed tamen velle gratiæ non ita, quod solum velle vitia excludere nouit.
- Rom. 7. In quorum persona dicit Apostolus: *Velle quidem adiacet mihi, perficere autem non inuenio.* Hinc Christus suis prædixerat: *Sine me nihil potestis facere,* id est, sine spiritu meo: quia teste Iob: *Spiritus eius ornauit calos, & obstetricante manu eius, eductus est coluber tortuosus,* id est, peccatum. Sed væ desidia temporis huius, cui potissimè conuenit illud Actuum Apostolorum: *Vos incircuncisi corde & auribus semper Spiritui sancto resistitis,* ne scilicet peccatum eliminare valeat, quando minus in omnem vitam perfectionem deuocere? Sicut enim in *Lege veteri* spiritus Domini semper ductor fuerat filiorum Israel ex *Agypto* migrantium in terram promissionis, sic etiam in profectu spirituali, nunc ductor existit vniuersæ Christianitatis. Sed sicut redundanti profusæ largitatis illius, à fragilitate naturæ, digeri vel regi non potest, in his, qui pleurissima voluntate tractui illius fideliter adherent (sicut dicit Ecclesiastes, *non est in hominis ditione prohibere spiritum*;) sic etiam effectum illius impediunt, qui voluntati eius libero arbitrio, liberaliter non obsequuntur, aut seg-
- niter